МОЛДОВА Я.О.
курсант групи КП-043
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ)

Науковий керівник:
Олена НИКИФОРОВА
доцент кафедри криміналістики
та домедичної підготовки,
кандидат біологічних наук, доцент

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОШОКЕРІВ В АСПЕКТІ ДОМЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ

Ефект миттєвої зупинки підозрюваного за рахунок використання шокерів вельми сильний. Одним ударом шокера можна укласти міцного чоловіка, відключивши його на досить тривалий час (до 10 хвилин). Потрібно ввести уточнення, що це вплив носить тимчасовий характер і, на думку виробників, не має ніяких наслідків для здоров'я. Саме цей факт і зробив електрошокову зброю настільки популярною як серед співробітників поліції, так і серед громадян.

Тазери — електрошокові пристрої, які застосовують співробітники правоохоронних органів у всьому світі. Хоча вважається, що ця зброя нелетальної дії, ряд викликаних ним смертей говорить про зворотне. Тільки в США у 2015 році було зафіксовано 48 випадків з летальним результатом в результаті застосування електрошокерів. Компанія Taser International, що виробляє рипто валкові пістолети, відмінила маркування своєї продукції як «несмертельну».

Саме за допомогою пістолета Taser в липні 2005 року був затриманий один з підозрюваних в безпосередній причетності до лондонських вибухів 21 липня. Тоді, в ході спецоперації в Бірмінгемі поліція евакуювала район, в якому проходило затримання, і нейтралізувала чоловіка за підозрою в причетності до терористичної діяльності, пострілом з «Тазера». Після цього комісар лондонської поліції Йен Блер висловив занепокоєння застосуванням подібного типу зброї. За його словами, якби підозрюваний ніс на собі вибухівку, то наслідки застосування такого пістолета могли б бути фатальними, так як заряд міг змусити вибухівку здетонувати. «Тазери» представляють собою електрошокові пристрої дистанційного застосування, призначені для миттєвого знерухомлення шляхом пропускання крізь тіло електричного в 50 тисяч вольт. «Тазер» вистрілює двома зазубреними електродами, які вражають людину на відстані, проникають під шкіру на глибину до 5 сантиметрів і проводять електричний струм. Застосування тазерів призводить до меншої кількості смертей і меншому нанесення каліцтв в порівнянні з вогнепальною зброєю. Виробники цих пристроїв стверджують, що вони являють собою безпечну альтернативу більшості звичайних видів озброєння. Вперше тазери рипто

ввила компанія Taser International в 1990-х роках, хоча елетрошокери рипто втовувалися в органах правопорядку США ще з 1970-х років і в даний час понад сім тисяч підрозділів поліції мають на озброєнні «Тазери». У 2002 році Taser International опублікувала аналіз 2050 випадків застосування «Тазер» в США. У звіті, зокрема, вказувалося, що ні в жодному випадку не була зареєстрована смерть ураженого «Тазер», тобто пристрою практично безпечні для людей, щодо яких вони застосовуються.

Однак в 2004 році газета New York Times опублікувала статтю, в якій вказувалося, що, як мінімум, 50 осіб померли незабаром після того, як були вражені «Тазер». Як повідомляє BBC News, за даними організації Amnesty International, число летальних випадків після застосування «Тазера» в США і Канаді ще більше — 130 осіб. У 2005 році в результаті застосування чиказькими поліцейськими шокера помер 54-річний чоловік. Після цього Департамент поліції Чикаго вилучив у своїх службовців все подібні пістолети до з'ясування причин події.

Наприкінці 2020 року уряд подав до Верховної Ради ініційований Міністерством внутрішніх справ законопроект №4375 про розширення сфери застосування співробітниками Національної поліції електрошокових пристроїв. Зараз користуватися ними можуть лише для відбиття нападу на поліцейського, іншої людини і / або об'єкт, що знаходиться під охороною, а також для протидії нападу тварини, яка загрожує життю і здоров'ю. Урядовий законопроект пропонує дозволити застосовувати таку зброю і для затримання (наприклад, якщо людина намагається втекти з місця скоєння тяжкого злочину, чинить збройний опір або якщо він озброєний і загрожує застосуванням зброї).

Але є певні протипоказання до використання шокерів різних модифікацій. Застосування цієї зброї проти дітей, вагітних, літніх людей, осіб з невеликою масою тіла, серцево-судинними захворюваннями, кардіостимуляторами, епілепсію тощо має суттєві шанси закінчитися летально.

Виходячи з цього, поліцейським варто пам'ятати про необхідність проведення дій згідно алгоритму MARCHE надання домедичної допомоги постраждалому. Якщо людина, по відношенню до якої був застосований шокер, не приходить до тями у час, визначений виробником, та/або ефективність її дихання не відповідає нормі, слід обов'язково звернутися до медиків для запобігання негативних наслідків для здоров'я постраждалого. Під час очікування бригади екстреної медичної допомоги постраждалий повинен знаходитися в безпечному боковому положення, за виключенням ситуації проведенні серцево-легеневої реанімації.

Щодо місця контакту електродів шокера зі шкірою затриманого. У місці дії дуги на шкірних покривах виникають два червоних припухлих плями. У більшості випадків ці плями пропадають через кілька годин без будь-яких наслідків. Також не слід забувати, що дія електричного розряду може призвести до погіршення самопочуття постраждалого через деякий час. Тому не варто нехтувати скаргами затриманого і, при необхідності, звернутися до медичних працівників за консультацією.